

Shema za ocjenjivanje maturalnog testa iz Crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti, avgust 2015. godine

1. Zaokružen broj 2. istinska revolucija. **1 bod**

2. a) Ajfelova kula asocira na industrijsku revoluciju svojim dizajnom i mehanizmom za pokretanje liftova, npr.: spiralne stepenice, ogromni točkovi koji polako namotavaju debele čelične kablove, i sl. tačni odgovori - **1 bod**

b) Do vrha se stiže liftom sa druge platforme. – **1 bod**

Ukupno 2 boda

3. 1889. godine - **1 bod**

4. Zaokružen broj 2. imala važnu ulogu transmitera. - **1 bod**

5. 300,65 m - **1 bod**

6. Posebno je opasan posao električara, jer su sijalice teško pristupačne zbog velike visine, može biti smrtonosno i ispadanje najmanjeg alata i sl. tačni odgovori koji ukazuju koliko je zamjena svijetla rizičan posao - **1 bod**

7. Klopoću – **1 bod**

8. Zaokružen broj 1. prikaže zanimljive činjenice o ujedinjenju Egipta. – **1 bod**

9. Zaokružen broj 1. Novog carstva, za vrijeme Ramzesa. – **1 bod**

10. Po Manetonovom sistemu egipatski faraoni se grupišu u 31 dinastiju, u rasponu od 2800 godina počevši od ujedinitelja Gornjeg i Donjeg Egipta - **1 bod**

11. Zbog nedostatka istorijskih dokaza, koji bi potvrdili postojanje Menesa, kojeg pominje Maneton u svojoj istoriji, mnogi naučnici nakon otkrivanja Narmerove ploče, na kojoj je Narmer prikazan sa dvostrukom krunom smatraju da je upravo on prvi ujedinitelj Egipta i sl. tačni odgovori. - **1 bod**

12. Najbolju argumentaciju ima ona teorija koja raspolaže sa najviše istorijskih dokaza, kao teorija o Narmeru, ali nijedna još uvijek ne može biti zvanično potvrđena zbog različitih interpretacija i vjerovatnoće da će buduća istraživanja potvrditi i postojanje mitskog faraona Menesa i sl. tačni odgovori. – **1 bod**

13. Boriti se svom snagom, svim sredstvima.- **1 bod**

14. Uхватiti maglu, pobjeći glavom bez obzira, podviti rep i sl. tačni odgovori. – **1 bod**

15. Značenje: koji izaziva neprijatnost svojim ponašanjem, drska osoba, izaziva nervozu, netrpeljivost i sl. tačni odgovori.

Antonim: prijatan, ljubazan i sl. tačni odgovori. – **1 bod**

16. Akuzativ, namjena. - **1 bod**

17. Zaokružen broj 3. prilog – **1 bod**

18. Zaokružen broj 3. modalna – **1 bod**

19. P. P. Njegoš: *Gorski vijenac* - romantizam

F. Petrarca: *Kanconijer* - renesansa

O. Balzak: *Čiča Gorio* - realizam

1 bod

20. Zaokružen broj 4. Tiresije – **1 bod**

21. Nije svaka greška zlo i nesreća ukoliko čovjek spozna svoje greške i potraži razumno rješenje i izlaz iz problema, ili poslušna mudar savjet iskusnijeg od sebe i sl. tačni odgovori.- **1 bod**

22. A) *Strahinova ljuba* se plaši da će nakon njenog odnosa sa Vlah-Alijom biti osuđena kao preljubnica i da joj nikada neće biti istinski oprosteno, iako je Strahinja došao da viteški brani svoju i njenu čast i sl. tačni odgovori.- **1 bod**

B) Zaokružen broj 3. kulminacije – **1 bod**

23. Učenik/ca zaokružuje broj 1. larpurlartizam i definiše ga kao estetičku teoriju iz 19. vijeka koja zastupa tezu da umjetnost ne treba ničemu da služi osim ljepoti, da je ona dovoljna sama sebi, što je u skladu sa duhom moderne koja negira društvenu angažovanost umjetnosti i sl. tačni odgovori– **1 bod**

24. Učenik/ca tačno navodi dvije legende koje su u vezi sa izgradnjom mosta (npr. legenda o vili brodarici, o Radisavljevom grobu, o crnom Arapinu, o Stoji i Ostoji i drugi tačni odgovori) – **1 bod**

25. Učenik/ca zaokružuje DA i obrazlaže da se o mostu govori u svakom poglavlju, da on povezuje različite priče i sudbine junaka kao svjedok, tako da i sam postaje junak priče i to onaj koji je vječan, trajno lijep i postojan i sl. tačni odgovori - **1 – bod**

26. A) Zaokružen broj 4. polisindet – **1 bod**

B) Dinamičnost kazivanja i sl. tačni odgovori. – **1 bod**

27. Opisom prirode naglašava se odnos između oca i sina, napetost dramske situacije koja dostiže kulminaciju u njihovom međusobnom obračunu i sl. tačni odgovori. **1- bod**

28. Zaokružen broj 4. Vuka Mandušića - **1 bod**

29. Zaokružen broj 2. epski elemenat – **1 bod**

30. Uputstvo za ocjenjivanje eseja:

1. Potraga za boljim životom u tuđini

1. zahtjev	<p>Učenik/ca:</p> <ul style="list-style-type: none"> Iznosi svoj stav o napuštanju rodnog mjesta. – 1 bod <p><i>Ukoliko stilski sređenije i sadržajnije odgovori – 1 bod</i></p> <p style="text-align: right;">Ukupno 2 boda</p>
2. zahtjev	<p>Učenik/ca:</p> <ul style="list-style-type: none"> Navodi koji su najčešći uzroci fenomena iseljavanja. – 1 bod <p><i>Ukoliko stilski sređenije i sadržajnije odgovori – 1 bod</i></p> <p style="text-align: right;">Ukupno 2 boda</p>
3. zahtjev	<p>Učenik/ca ukazuje na:</p> <ul style="list-style-type: none"> ekonomske – 1 bod, sociološke – 1 bod, psihološke posljedice – 1 bod. <p style="text-align: right;">Ukupno 3 boda</p>
4. zahtjev	<p>Učenik objašnjava:</p> <ul style="list-style-type: none"> Da li je to ispravan korak ili pogrešna odluka. – 1 bod Navodi primjer iz svog okruženja. – 1 bod <p style="text-align: right;">Ukupno 2 boda</p>
5. zahtjev	<p>Učenik/ca objašnjava:</p> <ul style="list-style-type: none"> Koji razlozi bi njega/nju motivisali na takav korak. – 1 bod <p><i>Ukoliko stilski sređenije i sadržajnije odgovori - 1 bod</i></p>

	Ukupno 2 boda
6. zahtjev	<p>Učenik/ca:</p> <ul style="list-style-type: none"> Objašnjava kojim društvenim mehanizmima se može zaustaviti <i>talas iseljavanja</i>. - 1 bod <p>Ukoliko stilski sređenije i sadržajnije odgovori – 1 bod</p> <p style="text-align: right;">Ukupno 2 boda</p>
7. zahtjev	<p>Učenik/ca u formi zaključka obrazlaže:</p> <ul style="list-style-type: none"> da li je iseljavanje sve zastupljeniji problem savremenog građanskog društva. – 1 bod <p>Ukoliko stilski sređenije i sadržajnije odgovori - 1 bod</p> <p style="text-align: right;">Ukupno 2 boda</p>

Leksika	Jezička pravilnost	Koherentnost	Grafička forma teksta
<p>originalnost (interpretira svojim riječima, sastav se ne zasniva samo na prepričavanju i ponavljanju datih formulacija), bogatstvo jezika, slikovitost, jasno i precizno izražavanje, uz minimalne greške</p> <p style="text-align: right;">2 boda</p>	<p>poštovanje gramatičke norme (pravilna upotreba padeža, glagolskih oblika, pravilna kongruencija, pravilno pisanje aorista pomoćnog glagola <i>biti</i>, završene misli u rečenici, skladan red riječi), uz minimalne greške</p> <p style="text-align: right;">2 boda</p> <p>poštovanje pravopisne norme (pravilno pisanje velikog slova, pravilna upotreba interpunkcije, primjena znanja o glasovnim promjenama, dosljedna primjena jednog izgovora – ijekavskog ili ekavskog)</p> <p style="text-align: right;">2 boda</p> <p style="text-align: center;">Ukupno 4 boda</p>	<p>dobra povezanost na nivou teksta i pasusa</p> <p style="text-align: right;">2 boda</p>	<p>prilagođavanje ukupne organizacije i grafičke forme teksta njegovoj logičnoj strukturi (jasno razdvaja uvod, razradu, zaključak; unutar razrade odvaja pasuse)</p> <p style="text-align: right;">2 boda</p>
<p>ponavljanje riječi i izraza, dvosmislenost, ograničena upotreba riječi sa vrlo čestim greškama</p>	<p>poštovanje gramatičke norme uz manje greške (greške tipa: <i>u vezi toga, s obzirom da</i>, semantičko miješanje predloga <i>zbog i radi...</i>)</p> <p style="text-align: right;">1 bod</p>	<p>dobra povezanost na nivou teksta uz povremenu nepovezanost na nivou pasusa</p> <p style="text-align: right;">1 bod</p>	<p>jasno razdvaja uvod, razradu i zaključak, ali ne odvaja pasuse unutar razrade</p> <p style="text-align: right;">1 bod</p>

1 bod	poštovanje pravopisne norme uz manje greške (manje interpunkcijske greške, greške u rastavljanju riječi na kraju reda, greške u transkripciji stranih riječi...)		
	1 bod		
	Ukupno 2 boda		

2. Hamlet – bolna spoznaja svijeta

1. zahtjev	<p>Učenik/ca:</p> <ul style="list-style-type: none"> objašnjava šta je tema ove tragedije – 1 bod <p><i>Ukoliko stilski sređenije i sadržajnije odgovori - 1 bod</i></p> <p style="text-align: right;">Ukupno 2 boda</p>
2. zahtjev	<p>Učenik/ca objašnjava:</p> <ul style="list-style-type: none"> kakva je bila Hamletova procjena svijeta i čovjekove uloge u njemu prije očeve smrti – 1 bod <p><i>Ukoliko stilski sređenije i sadržajnije odgovori - 1 bod</i></p> <p style="text-align: right;">Ukupno 2 boda</p>
3. zahtjev	<p>Učenik/ca navodi i objašnjava:</p> <ul style="list-style-type: none"> zašto Hamlet osjeća kao da svi oko njega nose maske – 1 bod <p><i>Ukoliko stilski sređenije i sadržajnije odgovori - 1 bod</i></p> <p style="text-align: right;">Ukupno 2 boda</p>
4. zahtjev	<p>Učenik/ca ukazuje i objašnjava:</p> <ul style="list-style-type: none"> da na danskom dvoru maske nose npr.: kralj, kraljica, Polonije i dr. likovi (treba da navede i objasni najmanje 3 lika) – 3 boda <p style="text-align: right;">Ukupno 3 boda</p>
5. zahtjev	<p>Učenik/ca objašnjava značenje stiha <i>Slabosti, tvoje ime je žena!</i></p> <p style="text-align: right;"><i>1 bod</i></p>

	<p><i>Ukoliko stilski sređenije i sadržajnije odgovori - 1 bod</i></p> <p style="text-align: right;">Ukupno 2 boda</p>
6. zahtjev	<p>Učenik/ca objašnjava</p> <ul style="list-style-type: none"> • kako će se Hamletovo razočaranje u majku reflektovati na njegov odnos prema Ofeliji. – 1 bod <p><i>Ukoliko stilski sređenije i sadržajnije odgovori - 1 bod</i></p> <p style="text-align: right;">Ukupno 2 boda</p>
7. zahtjev	<p>Učenik/ca tumači:</p> <ul style="list-style-type: none"> • etičke uzroke Hamletovog odlaganja osвете – 1 bod • iznosi svoje mišljenje o razlozima najteže životne borbe mladog kraljevića – borbe sa samim sobom – 1 bod <p style="text-align: right;">Ukupno 2 boda</p>